

ЗМІСТ

Засідання четверте, вечірнє
(Четвер, 7 вересня 2017 року)

Розгляд проекту Закону «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» ...2

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ЧЕТВЕРТЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
7 вересня 2017 року, 16 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, час, відведений для перерви, завершено. Прошу всіх заходити до залу і підготуватися до реєстрації. Прошу доповідача підготуватися до подальшого обговорення. Прошу заходити до залу, зараз розпочнеться реєстрація. Будь ласка.

Отже, колеги, прошу підготуватися до реєстрації (*Оплески*). Прошу зареєструватися.

У сесійному залі зареєструвалися 356 народних депутатів.

Вечірнє пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Отже, колеги, ми зупинилися на поправці 190. Правильно? (*Шум у залі*). Поправку 191 Яніцького і Алексєєва враховано.

Будь ласка, Власенко. Увімкніть мікрофон.

ВЛАСЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, Андрію Володимировичу. По-перше, я хочу звернути увагу на те, що ніяких 356 депутатів у сесійній залі Верховної Ради немає. Це повна профанація. Є 356 карток. Але це все відбувається суто у стилі Віктора Януковича. У залі менше 200 людей, а відтак точно не можна проводити цього пленарного засідання Верховної Ради. Тому що в Конституції мова йде про кількість депутатів, а не про кількість карток у сесійній залі Верховної Ради. Я звертаю на це вашу увагу як головуючого.

Щодо поправки 191. Це яскравий приклад отієї законотворчості, яку застосовує цей комітет. Вслухайтеся у визначення: «Для цілей

цього Кодексу малозначними справами є: справи незначної складності, визнані судом малозначними...». Це що за абракадабра? Малозначними справами є справи незначної складності, визнані судом малозначними. Тобто це набір слів, який абсолютно точно не може бути підтриманий. Тому я прошу поставити на голосування для підтвердження поправку 191 і не підтримувати її.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування для підтвердження поправку 191, яку враховано комітетом. Комітет просить її підтримати. Прошу голосувати.

«За» – 32.

Рішення не прийнято.

Поправка 192. Не наполягає.

Поправка 195. Не наполягає.

Поправка 196. Не наполягає.

Поправка 197. Не наполягає (*Шум у залі*). Яка? Поправка 197.

Автор – Сидорович.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон Сидоровича.

СИДОРОВИЧ Р.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги, якщо ми хочемо, дійсно, запровадити принцип диспозитивності у судовому процесі і покласти більшу відповідальність на тих юристів, які беруть участь, що відповідає європейському духу права, що відповідає позиції неодноразово висловленої Верховному Суду, що відповідає раніше внесеним численним змінам спочатку до цивільного процесу, потім до господарського, то потрібно вже завершувати цей процес.

Тому саме з цієї причини я пропоную у частині першій статті 15 слова «Збирання доказів у господарських справах не є обов'язком суду, крім випадків, встановлених цим законом» замінити словами «Суд не може збирати докази у господарських справах за власною ініціативою, крім випадків, встановлених цим законом».

Поясню чому. Тому що потім у результаті, коли є розмите поняття обов'язку чи відсутності такого суду щодо збирання цих

доказів, вищі суди, тобто касація, скасовують рішення і направляють їх на новий розгляд через так звану неповноту, і люди роками не...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні? Так.

Отже, ставлю на голосування поправку 197. Комітет її відхилив. Хто підтримує поправку 197 народного депутата Сидоровича, прошу проголосувати. Голосуємо.

«За» – 63.

Рішення не прийнято.

Поправка 199. Не наполягає.

Поправка 200. Не наполягає.

Поправка 201. Не наполягає.

Поправка 204. Не наполягає.

Поправка 205. Не наполягає.

Поправка 207. Не наполягає.

Поправка 205 Власенка. Увімкніть мікрофон.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, Андрію Володимировичу. Дійсно, питання представництва в суді в нас вирішено в рамках так званої конституційної реформи в частині правосуддя, яка, крім погіршення доступу до правосуддя, нічого людям поки що не принесла.

Але насправді неререформована адвокатура сьогодні реально не може ефективно забезпечувати повний спектр надання правової допомоги. Відтак треба підприємствам не мати представництва в суді, бо це сьогодні заборонено Конституцією, а хоча б надати можливість залучати юристів, не адвокатів, і юридичні компанії для консультування, у тому числі й під час розгляду справи в господарському процесі, не в суді, а під час розгляду справи. Тому я прошу підтримати поправку 205.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 205. Комітет її відхилив. Хто її підтримує, прошу голосувати.

«За» – 56.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 211. Не наполягає.

Поправка 212 Власенка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане Голово. Хочеться зазначити, що у нас, знову-таки, багато технічних речей, які не виписані достатньо ґрунтовно. Я вже не буду згадувати названу мною раніше поправку 191, але тут, як на мене, треба забезпечити обов'язок невідкладного поновлення прав та інтересів осіб, а не чекати невідомо якого невідзначеного часу.

Тому якщо застосовувати ту норму, яка пропонується в остаточній редакції, час такого застосування не визначений. Прошу підтримати поправку 212.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 212. Комітет її відхилив. Хто її підтримує, прошу голосувати. Будь ласка.

«За» – 56.

Рішення не прийнято.

Поправка 213. Не наполягає.

Поправка 214. Не наполягає.

Поправка 217. Не наполягає.

Поправка 219. Не наполягає (*Шум у залі*). Не так емоційно, спокійніше.

Поправка 219. Сидорович, будь ласка.

СИДОРОВИЧ Р.М. Шановні колеги, готуючи ці процесуальні кодекси, працюючи в рамках Ради з питань судової реформи, ми прийняли правильне рішення для того, щоб відійти від визначення підсудності судових справ у контексті суб'єктного складу учасників, ідучи до предмета, що за своєю суттю є абсолютно правильно. Але в ряді категорій ми не дали достатньо точних визначень і дефініцій, внаслідок чого може виникати спір щодо підсудності, поширення юрисдикції того чи іншого суду на ті чи інші спори.

Тому необхідно у пункті 3 частини першої статті 21 після слів «справи у спорах, що виникають з корпоративних відносин, у тому числі» додати слова «у спорах між юридичною особою та органами її управління...». Тому що повним абсурдом є, коли такі спори, які за своєю суттю є корпоративними, потрапляють до судів загальної

юрисдикції, що у свою чергу так само є додатковим захистом від можливого рейдерства.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 219. Хто підтримує дану поправку, прошу проголосувати. Комітет її відхилив.

Хоча ідея перейти до поправки 220 була правильною.

«За» – 51.

Рішення не прийнято.

Поправка 220. Не наполягає.

Поправка 221. Не наполягає.

Поправка 223. Не наполягає (*Шум у залі*).

Поправка 220, так? Будь ласка, щодо поправки 220.

СИДОРОВИЧ Р.М. Шановні колеги, знову-таки ми говоримо про юрисдикцію конкретних судів на відповідні спори. Якщо в нас уже створені адміністративні суди, насправді дуже важливо, щоб ті спори, які мають публічний характер, знаходилися в судах адміністративної юрисдикції. Мені дуже шкода, що зараз немає достатньої кількості народних депутатів для того, щоб вирішити це, дійсно, важливе питання. Не можуть у господарських судах розглядатися справи щодо векселів, які використовуються в податкових і митних правовідносинах. Воно неправильне за своєю суттю, оскільки всі податкові, митні справи розглядаються в адміністративних судах. Для чого ми розбираємо цей тип спорів?

Тому я наполягаю, щоб у пункті 5 частини першої статті 21 після слів «фізична особа, що не є підприємцем» виключити слова «та векселів, що використовуються у податкових та митних правовідносинах».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я ставлю на голосування поправку 220. Комітет її відхилив. Хто її підтримує, прошу голосувати. Будь ласка.

«За» – 63.

Рішення не прийнято.

Поправка 222. Не наполягає.
Поправка 223. Уже зачитував. Не наполягає.
Поправка 225. Не наполягає.
Поправка 227. Не наполягає.
Поправка 225, так? Будь ласка.

СИДОРОВИЧ Р.М. Шановні колеги, ще одна насправді дуже важлива річ, яка стосується справ, що розглядаються у процесі банкрутства. Велика кількість проблем виникає, і в тому числі затягування самих справ щодо розгляду про банкрутство, на необхідність скорочення строків розгляду яких не раз звертав нашу увагу Міжнародний валютних фонд.

Для того щоб досягнути ефективності розгляду справ про банкрутство, необхідно, щоб усі спори, які виникають стосовно боржника, розглядалися тим суддею, який слухає справи про банкрутство, розпорошення цих справ призводить до правової невизначеності і багатьох проблем. Саме тому необхідно в частині восьмій статті 21 після слів «провадження у справі про банкрутство» додати слова «або боржника до третіх осіб», оскільки такого роду спори мають абсолютно пряме відношення до тих справ, які розглядаються у процесі банкрутства.

Прошу підтримати.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я ставлю на голосування поправку 225. Комітет її відхилив. Хто підтримує, прошу проголосувати.

«За» – 69.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 232 Власенка. Наполягає. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, Андрію Володимировичу.

Ми знову повертаємося до абсурдної логіки, коли в нас по різних «хотелках» одні вищі суди ліквідовуються, а інші вищі суди утворюються. Під час перерви я отримав інформацію, що це відбувається з однієї простої причини: виявляється, заступник Глави Адміністрації Президента, який курує юридичні питання, просто створив свою

фірмочку, яка займається в тому числі інтелектуальними спорами, і йому потрібен кишеньковий суд з інтелектуальних спорів. Тому в нас Вищий господарський суд України ліквідується, Вищий адміністративний суд України ліквідується, а Вищий суд з питань інтелектуальної власності створюється. Ось і все. На жаль, ось така дрібна логіка всіх цих змін, які запроваджуються до цього законодавства. А насправді це логіка таких, знаєте, дрібних бізнесменів-шахраїв.

Нам тут Петро Порошенко до перерви розказував багато, як він бореться з корупцією. То нехай він побореться у своїй Адміністрації проти прямої корупції, коли заступник з юридичних питань впливає на суди із зацікавлених питань.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 232 Власенка. Комітет її відхилив. Хто підтримує, прошу голосувати.

«За» – 55.

Рішення не прийнято.

Поправка 234. Наполягає. Будь ласка, увімкніть мікрофон Тимошенко.

ТИМОШЕНКО Ю.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Я хочу звернутися до громадян України, які нас слухають. Зараз розглядається одне з найсуттєвіших питань України – це створення правосудних судів. Але це все перетворилося на дуже лобістську систему, яка на сьогодні працює для прийняття законопроекту, який робить суди кишеньковими для Президента, для його оточення. Для оточення навіть створюються спеціалізовані суди, і це вже переходить усі межі.

Але обман розпочався, коли депутатам сказали зареєструватися, і на табло висвітилося 356 зареєстрованих депутатів. Це брехня, яка покривається керівництвом парламенту. У сесійному залі зараз близько 100 людей. Ось так відбувається законотворча діяльність і розглядається найважливіший для країни проект закону про реформу правосуддя, яка є, на жаль, фейковою, і правосуддя треба захищати від таких реформ.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Оскільки мене було звинувачено, я відреагую. З вашого дозволу, я кожного разу, коли деякі члени фракцій вставлятимуть вранці картки у систему «Рада», а депутати відсутні, але вважаються зареєстрованими, оголошуватиму на всю країну, що зареєстровані такі-то люди насправді відсутні, а присутні лише їхні картки.

Я скажу свою позицію, і не треба подвійних стандартів, не потрібно тут когось звинувачувати в обмані, бо кожен день, коли є зареєстрована особа, а насправді її немає в залі, цим вона обманює всю Україну. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 234. Комітет її відхилив. Хто її підтримує, прошу проголосувати.

«За» – 50.

Рішення не прийнято.

Поправка 236. Не наполягає.

Поправка 237. Не наполягає.

Поправка 238. Наполягає. Будь ласка, Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Я хотів би все-таки звернути увагу Голови Верховної Ради на те, що засідання вважається правомочним, якщо в залі присутні понад 226 народних депутатів, а не карток. Тому, шановний пане Голово, у будь-який момент – позавчора, вчора, сьогодні, завтра, післязавтра, якщо немає 226 народних депутатів, ви не маєте права відкривати пленарне засідання Верховної Ради.

Тому, будь ласка, не треба маніпулювати. Зараз вам треба протягти цей проект закону, і ви розказуєте казки, а там, ззаду, якісь хлопчики підгавкують, нехай продовжують підгавкувати. Я ще раз підкреслюю: ви не мали права відкривати сьогоднішнє вечірнє засідання – у залі немає 226 народних депутатів.

Прошу поставити на голосування мою поправку 238.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хочу повідомити, що відкриття пленарного засідання відбувається за електронною реєстрацією, що й роблю. Прошу уникати тих слів до колег депутатів, які ви вживаєте. Я дію відповідно до Регламенту. Коли комусь хочеться зірвати роботу Верховної Ради, я хочу повідомити: не вдасться (*Шум у залі*).

Колеги, у нас попереду стоїть величезна кількість питань: щодо кібербезпеки, пенсійної, медичної реформ, які чекають наших рішень, а тут робиться спроба перетворити обговорення у політичний фарс, не обговорюючи питання, а виголошуючи політичні гасла. Ми не дозволимо зупинити засідання, будемо приймати рішення. Ми приймемо всі закони, і нікому не вдасться зірвати нашу роботу.

Дякую.

Поправка 240. Не наполягає.

Поправка 242. Не наполягає.

Поправка 243. Наполягає. Одарченко, будь ласка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ № 183, Херсонська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Пане Андрію! Цілком правильно було сказано про те, що засідання Верховної Ради правомочне, якщо є 226 народних депутатів.

Хіба не наочний приклад Олесь Довгого, коли Генеральний прокурор України подав подання про зняття з нього недоторканності за порушення регламенту?

Але в Київській міській раді це не закон. Ви зараз порушуєте Закон «Про Регламент Верховної Ради України». Особливо прикро, що це відбувається тоді, коли голосуються проекти законів, які мусять стати основою справедливого судочинства в Україні. Це взагалі попірання усіх основ Української державності. Ви мусите зараз припинити розгляд цього питання, тому що в залі відсутня необхідна кількість депутатів для прийняття рішень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні?

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Наполягаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я ставлю на голосування поправку 243 народних депутатів Тимошенко та Одарченка. Хто її підтримує, прошу проголосувати.

«За» – 43.

Рішення не прийнято.

Поправка 246 Яніцького. Не наполягає.
Поправка 248. Не наполягає.
Поправка 250. Не наполягає.
Поправка 252. Не наполягає.
Поправка 253. Не наполягає.
Поправка 254. Не наполягає.
Поправка 263. Не наполягає.
Поправка 264. Не наполягає.
Поправка 266 Долженкова. Не наполягає.
Поправка 267. Не наполягає.
Поправка 269. Не наполягає.
Поправка 270. Не наполягає.
Поправка 271. Не наполягає.
Поправка 272. Не наполягає.
Поправка 273. Не наполягає.
Поправка 268 Власенка. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Шановний Андрію Володимировичу! Думаю, що треба припинити маніпуляції щодо розмов про боротьбу з кіберзлочинністю, тоді як, по-перше, ви повністю згортаєте прозорість і гласність судового процесу, по-друге, позбавляєте прав учасників судового процесу цим законом, по-третє, створюєте штучні суди тоді, коли вам треба, по-четверте, ліквідуєте суди, які вам не потрібні. Не треба це прикривати турботою про громадян України.

Повертаючись до поправки 268, ще раз зазначаю, що в ній ідеться про процедури і порядок розгляду справ з питань інтелектуальної власності. За моєю інформацією, внесені до проекту закону ці норми з єдиною метою. Тому що фірмочка заступника Глави Адміністрації Президента Філатова займається спорами з інтелектуальною власністю, їм потрібен кишеньковий суд, де в них буде своя монополієчка, так як це все, на жаль, відбувається в Українській державі останні три роки.

Тому треба запровадити нормальну стандартну процедуру розгляду справ з інтелектуальної власності, як це передбачено моєю поправкою 268.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 268. Комітет її відхилив. Хто її підтримує, прошу проголосувати.

«За» – 64.

Рішення не прийнято.

Поправка 271 Власенка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, Андрію Володимировичу.

Нам пропонують усувати учасників судового процесу від величезної кількості процедурних питань. Одне з таких питань – це визначення підсудності справ, коли одним з учасників спірних правовідносин є господарський суд. Нам пропонується робити без виклику сторін. Тобто самостійно якийсь суд визначить, яка підсудність, і далі буде розвиватися процес у такий спосіб, що сторона (учасник судового процесу) на це питання впливати не може.

Я вважаю, що якщо хтось говорить про справжню реформу, то треба забезпечити участь усіх учасників судового процесу у вирішенні максимальної кількості питань, пов'язаних з провадженням у цьому судовому процесі. А відтак і це питання необхідно розглядати за участі сторін. Якщо одна зі сторін тим більше скаржитися на те, що підсудність визначена неправильно, то, звичайно ж, треба робити з повідомленням і за участі сторін.

Прошу підтримати поправку 271.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо, будь ласка.

«За» – 66.

Поправка 272. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Євтушка.

ЄВТУШОК С.М., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (одномандатний виборчий округ № 156, Рівненська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Я зараз звертаюся до вас, пані Ірино, з пропозицією від фракції «Батьківщина» провести рейтингове голосування, аби український народ пересвідчився, скільки насправді присутніх у сесійній залі народних депутатів.

Щодо поправки. У частині п'ятій статті 30 слова «можуть пред'являтися також за місцем виконання» замінити словами «або в яких міститься визначення територіальної підсудності розгляду спору можуть пред'являтися також за місцем виконання чи за місцем визначення». Одну і другу пропозиції прошу поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧА. Рейтингове голосування поправки 272. Прошу голосувати.

«За» – 54.

Поправка 276. Олена Сотник. Будь ласка.

СОТНИК О.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Дуже дякую, пані головуюча. Дана поправка є технічною, тому я використаю цей виступ саме з процедурних питань.

Я хотіла б усе-таки повернутися до питання участі доповідача. Зокрема, у порядку денному на сьогодні визначено, що доповідачем саме є шановний голова комітету. Якщо подивитися Регламент, то за Регламентом, дійсно, не визначено порядку обговорення поправок. Але в частині четвертій статті 36 Регламенту чітко визначено порядок обговорення питань у сесійному залі Верховної Ради. Там зазначено, що народні депутати України мають право ставити запитання чітко, коротко і ясно, і доповідач повинен відповідати на ці запитання.

Тому я дуже прошу надалі діяти відповідно до процедури: якщо в народних депутатів під час доповіді їхніх поправок є запитання до голови комітету, щоб головоючі все-таки не порушували Регламенту, і голова комітету як доповідач надавав відповіді на наші запитання.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧА. Ми не голосуємо поправку 276. Рухаємося далі. Поправка 277. Пан Одарченко.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Шановні колеги, пані Сотник порушила дуже правильне питання: доповідач німий. Але, шановні друзі, ми можемо зрозуміти Руслана Князевича. Він просто не хоче, щоб його

слова були записані до стенограми для історії. Бо, по суті, це ганебне дійство. Тому в мене навіть є певне співчуття, що людина має совість і не бажає фіксувати себе в цьому ганебному процесі.

Щодо поправки. Попередня редакція ГПК містила архаїчну норму, яку запровадив ще Леонід Кучма для збільшення контролю над судовою владою: всі спори, в яких стороною є обласні ради, розглядаються в господарському суді міста Києва. Зараз цією поправкою я пропоную, щоб вони розглядалися за місцем знаходження обласної ради.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо за поправку 277.

Я також попросила секретаріат дати розтлумачення статті 36 Регламенту, на яку посилалася попередній промовець. Є дуже чітке роз'яснення, що це не стосується другого читання.

«За» – 48.

Рухаємося далі. Я попросила, щоб нам пояснили ще раз.

Поправка 280 пані Тимошенко і Одарченка. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Одарченка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Шановні колеги, я ще раз хочу звернути вашу увагу на те, що тут усе відбувається незаконно, і Руслан Князевич правильно робить, що рота не відкриває. Шановні колеги, у кодексі ви заборонили передавати справу до іншого суду у випадках, коли під час розгляду справи вона стала підсудна іншому суду, крім випадків, коли у справі була заміна сторін.

Але ви не врахували такої ситуації, коли спори, пов'язані з державною таємницею. Ці спори можуть розглядатися лише в господарському суді міста Києва, який має секретний відділ і суддів із допуском до державної таємниці. Якщо справу розглядає інший суд і в процесі розгляду встановить, що один з доказів має статус державної таємниці, то судовий розгляд просто зупиниться – суддя не зможе розглядати цей доказ, але і направити справу до господарського суду міста Києва не зможе через заборону здійснювати підсудність.

Тому прошу додати...

ГОЛОВУЮЧА. Поправка 280. Будь ласка, голосуємо, колеги.

«За» – 51.

Наступна поправка 281. Одарченко, будь ласка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Шановні колеги, кодекс містить важливу позитивну норму. Якщо справу неможливо розглянути в певному суді через брак суддів, вона може передатися головою суду до найближчого суду, але необхідні уточнення щодо того, що робити, якщо голову суду не обрано.

Крім того, виникають ситуації, коли голова суду у відводі щодо конкретної справи. Тому пропоную зазначити, що правом направляти справи до іншого суду користується також особа, яка виконує обов'язки голови суду, а також що для такої відправки немає значення, чи знаходиться цей суддя у відводі. Передачу справи здійснює голова суду як посадова особа, а не як суддя щодо конкретної справи. Прошу поставити мою поправку на голосування.

ГОЛОВУЮЧА. Поправка 281. Прошу голосувати.

«За» – 50.

Поправка 283. Будь ласка, Сидорович.

СИДОРОВИЧ Р.М. Шановні колеги, якщо ми говоримо про те, що повинні забезпечити справедливий суд, то порядок формування цих суддів, які розглядатимуть справи, є надзвичайно важливий.

У частині першій мова йде про процедуру визначення складу господарського суду. Цікаво, що визначення судді, а в разі колегіального розгляду – судді-доповідача для розгляду конкретної справи здійснюється Єдиною судовою інформаційно-телекомунікаційною системою. Моя позиція і позиція нашої фракції полягає в тому, що суддю-доповідача необхідно замінити на колегію суддів. Тому що в даному разі не визначено, в який спосіб формується колегія суддів, а суддя-доповідач це є, власне, той суддя, на якого розписується справа і який приймає рішення про формування колегії, яка повинна формуватися відповідно єдиною автоматизованою системою. І це забезпечить невторчання у формування таких колегій у суді.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати 283 поправку.

«За» – 53.

Поправка 284. Власенко, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, Ірино Володимирівно.

Я хотів би погодитися з паном Русланом Сидоровичем і зазначити, що в цьому законопроекті пропонується лише те, щоб суддю-доповідача визначати автоматизовано Єдиною судовою інформаційно-телекомунікаційною системою, а інші судді будуть визначатися згідно з тим розподілом, як це буде відбуватися в суді.

Тобто за фактом лише одного суддю визначатимуть автоматизовано, а інших суддів – неавтоматизовано. Це призведе до повного суб'єктивізму при утворенні судових колегій, а відтак при розгляді судових справ, що в принципі зовсім неприпустимо.

На сьогодні більше всього звинувачують голів судів у тому, що саме вони втручаються в автоматизований розподіл, впливаючи на автоматизовану систему при розподілі суддів. Тут пропонують взагалі прибрати автоматизовану систему, залишивши на її розсуд лише одного суддю із трьох або із п'яти, що є повністю неприпустимим. Тому я прошу підтримати поправку 284.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, голосуємо поправку 284.

«За» – 54.

Поправка 285. Олена Сотник. Будь ласка.

СОТНИК О.С. Дякую, пані головуюча. Бачу, що голова комітету як доповідач у другому читанні дуже хоче все-таки пояснити логіку комітету, чому вони відхилили наші поправки, які стосуються того, що насправді автоматизованою системою обирається лише суддя-доповідач, а не вся колегія суддів.

Тому в мене таке запитання. Керуючись частиною четвертою статті 36 Регламенту Верховної Ради України прошу доповідача пояснити, якою логікою керувалися, відхиляючи наші поправки? Чому лише суддя-доповідач має обиратися автоматизованою системою, а постійна колегія суддів в який спосіб за вашою редакцією, запропонованою до другого читання, має обиратися для розгляду відповідних справ?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, голосуємо поправку 285. Як роз'яснює секретаріат, стаття 36 не стосується другого читання. Ми можемо потім провести із секретаріатом дискусії.

«За» – 49.

Поправка 286. Будь ласка, Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, Ірино Володимирівно. Шановні колеги, що пропонується цим законопроектом і що підтримується комітетом? Вони хочуть, щоб збори суддів розподілили всіх суддів по колегіях, і ці колегії були постійними. Тобто сам суд визначає, в якому складі, по суті, судді слухатимуть справу. Вони там за якимись дружніми зв'язками будуть призначені, як це в нас практично буває, і далі вже автоматизована система визначатиме лише суддю-доповідача, що є в принципі абсурдом, тому що в них буде спаяна трієчка, яка слухатиме справи, так як треба, як це відбувалося в нас останні 10 років. Це абсолютно неприпустимо. Кожного разу автоматизована система повинна обирати довільно, із усього складу суду формувати колегію, яка слухатиме справу із врахуванням навантаження, суддівського досвіду, а не тоді, коли вони вже сформують колегію і автоматизований розподіл буде лише формальною профанацією, так само, як наш сьогоднішній розгляд законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо поправку 286. Прошу.

«За» – 58.

Поправка 287. Будь ласка, Сидорович.

СИДОРОВИЧ Р.М. Я повністю погоджуюся зі своїм колегою Власенком, але пропоную піти все-таки трохи далі. Чесно кажучи, я не зрозумів сенсу у створенні цих постійних колегій. Більше того, коли я ставив запитання розробникам цих законопроектів, адекватної відповіді не отримав. У нас передбачається створення автоматизованої системи розподілу справ – це одна з небагатьох, дійсно, позитивних речей, які ми запровадили в судовій системі. Існування цих постійних колегій є корупціогенним ризиком, з одного боку, з другого – життя є дуже таке *flexible*.

Сьогодні для розгляду однієї категорії справ потрібно одну кількість людей, післязавтра іншу. Фактично суд, створюючи таку постійну колегію, сам собі створює бюрократичні, адміністративні перешкоди, які в подальшому буде долати.

Повірте, я як у минулому практик-адвокат з великим досвідом розумію, про що кажу.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо, будь ласка, поправку 287.

«За» – 63.

Поправка 288. Не наполягаєте.

Поправка 289 Власенка.

ВЛАСЕНКО С.В. Шановні колеги, знову мова йде про одне й те саме. Це ряд поправок, які пов'язані з тим, що всюди у кодексі запроваджена абсолютно хибна, штучна, недемократична система, коли суд працює в режимі так званих постійних колегій. Тут деякі колеги не пам'ятають, але я добре пам'ятаю, як в апеляційному суді міста Києва (я розумію, що тоді це був не господарський процес, але буде така сама схема) створили спеціальну колегію, яка розглядала апеляції на вироки Печерського суду. Таких людей було всього шість, і справи розписувалися лише між ними. Було абсолютно очевидно, хто розглядатиме апеляцію, скажімо, на вирок Луценка або на вирок Тимошенко. До цієї шістки суддів потрапили абсолютно лояльні до режиму судді. Така сама система закладається і зараз в систему господарського судочинства, коли пропонується слухати справи постійними колегіями.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо поправку 289.

«За» – 63.

Щодо поправок 288 та 290 Сидорович.

В 1 хвилину вкладетесь? Будь ласка, Сидорович.

СИДОРОВИЧ Р.М. Поправки 288 і 290 повністю поєднані. Вони стосуються створення так званих об'єднаних палат. Існування так званих об'єднаних палат у господарських судах повністю позбавлено сенсу. Більше того, коли ми будемо рухатися далі на етапі

касаційного розгляду, існування об'єднаних палат загрожує появі єдності судової практики. Саме тому частини четверту і п'яту статті 33 конче необхідно виключити.

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, спочатку прошу голосувати поправку 288.

«За» – 60.

Тепер прошу голосувати поправку 290.

«За» – 55.

Поправка 291 Власенка. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Шановні колеги, я ще раз хочу зазначити, що концептуально те, що пропонується цим законопроектом і що зараз відстоює комітет, і що зараз відстоює голова комітету, спілкуючись з депутатами без мікрофона, – це все абсолютно концептуально, на мій погляд, неправильно. Функціонування господарського суду в рамках постійних колегій є принципово неправильним, тому що в даному разі запрограмовано, по суті, склад суду, який визначається не автоматизованою системою, а самими зборами суддів цього суду, що збільшує суб'єктивний фактор, а відтак корупційні ризики.

Тому нам треба змінити цей концептуальний підхід, і ряд поправок, у тому числі поправка 290, спрямовані на те, щоб цей корупційно-ризикований підхід змінити.

Прошу підтримати поправку 291.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо, будь ласка.

«За» – 58.

Щодо поправок 292 і 293. Народний депутат Сидорович. Будь ласка.

СИДОРОВИЧ Р.М. Подивіться поправку 292. Частина сьома статті 33 регулює можливість розгляду в колегіальному порядку справи в тому разі, якщо на цьому наполягають учасники. Той текст, який запропонований ініціаторами, настільки заплутаний, що мені приходять хіба на розум слова Жванецького: «Мы хорошо все придумали, чтобы запутать противника и сбить с толку остальных».

Текст, який пропонується, абсолютно в незрозумілий спосіб регулює, яким чином і в яких випадках призначатиметься колегіальний розгляд справи. Я у своїй поправці виклав це зрозуміліше, чіткіше і послідовніше.

Те саме в принципі стосується і частини восьмої, де йдеться про те, що розгляд справи колегією у складі більше трьох суддів вирішується колегією суддів, визначеною в порядку, встановленому частиною першою цієї статті, до початку розгляду справи, з урахуванням категорії і складності справи, про що постановляється відповідна ухвала.

Прошу підтримати поправку 292. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу підтримати поправку 292, потім голосуватимемо поправку 293.

«За» – 56.

Прошу голосувати наступну поправку 293.

«За» – 59.

Поправка 294 Власенка. Прошу.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, Ірино Володимирівно. Нам насправді пропонують те, що автоматизований перерозподіл буде відбуватися лише у разі, якщо суддя, який слухає справу одноособово, або суддя-доповідач з якихось причин не може брати участі в розгляді справи. Але при цьому в цій нормі нічого немає про те, що буде відбуватися, якщо не суддя-доповідач, а суддя із колегії не може взяти участі в розгляді справи. Вони там далі запровадили інститут запасних суддів. А що буде, якщо не буде запасних суддів? А якщо треба змінювати колегіальний склад, як це буде визначатися? Це чергова прогалина в цьому законопроекті. Пропоную її вирішити. Але знову-таки це пов'язано із тим концептуальним підходом, про який я вже не раз говорив. Це створення постійно діючих колегій для розгляду господарських справ, що є, на мій погляд, абсолютно неправильним підходом для розгляду господарських справ.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо поправку 294.

«За» – 55.

Поправка 295 Власенка. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Я можу лише повторити свої аргументи і зазначити, що розгляд справ постійними колегіями призведе до збільшення корупційних факторів під час розгляду господарських спорів. Спаяні колегії суддів, які працюють постійно пліч-о-пліч в нинішніх умовах, скільки мені не розказували б про європейський досвід в Україні, – це додатковий корупційний ризик і можливість не зовсім коректного виконання своїх обов’язків суддями. Це лише полегшить можливість суддям виносити некоректні рішення, тим більше ґрунтуючись на тих попередніх новаціях, які ми вже, по суті, проголосували в цій сесійній залі, – це обмеження участі громадськості в розгляді судових справ, зменшення прав учасників процесу. Це просто додатковий механізм.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо за поправку 295.

«За» – 53.

Наступні поправки 296 і 299. Будь ласка, Сидорович.

СИДОРОВИЧ Р.М. Поправки 296 і 299 стосуються постійних колегій. Не хочу повторюватися додатково, але все-таки доведеться. Існування постійних колегій є абсолютно непотрібним і дуже загрозливим явищем. Якщо ми виключимо існування постійних колегій, то не будемо формувати так званих резервістів-суддів.

Існування інституції як такої для мене взагалі є абсолютно незрозумілим і безсенсовним. Тому прошу підтримати поправки 296 і 299, які виключають десяту і одинадцяту частини статті 33. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, голосуємо спочатку поправку 296.

«За» – 60.

Тепер голосуємо поправку 299 (*Шум у залі*).

Зараз буде. Не кричіть, будь ласка. Прошу голосувати поправку 299.

«За» – 53.

Поправка 298. Будь ласка, Власенко (*Шум у залі*).

Я почула вас, ми повернемося. Не кричіть, спокійно.

ВЛАСЕНКО С.В. У поправці 298 йдеться про те, що для кожної постійної колегії суддів збори суддів визначають резервних суддів. Знову ми кажемо про те, що самі судді обирають тих, хто буде резервними для тих колегій. Тобто судді, по суті, самі консервуються у своїй системі, самі собі обирають так би мовити можливих теоретичних наступників у разі, якщо хтось із суддів не зможе брати участі у розгляді справи. Це абсолютно неприпустимо, тому що це повний відкат від принципу незалежного вибору суддів для розгляду тієї чи іншої конкретної справи. Це неприпустимо, недемократично і незрозуміло, а разом із обмеженням гласності судового процесу, із обмеженням прав учасників судового процесу є дуже загрозливим.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо, будь ласка, за поправку 298.

«За» – 62.

Поправку 297 ставимо на голосування для підтвердження (*Шум у залі*). Я чую. Ви ж так не кричите в ПАРЄ у Страсбурзі, правда?

Увімкніть, будь ласка, мікрофон Борислава Берези.

БЕРЕЗА Б.Ю., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ № 213, м. Київ, самовисуванець).* Дякую, пані Ірино. Я звертаюся до вас з великою повагою не лише як до віце-спікера, а ще й як до члена української делегації Парламентської асамблеї Ради Європи. Саме тому я хочу сказати, що коли ми разом з вами, Сергієм Власенком та пані Оленою Сотник їздимо на сесії, то бачимо, з якою великою повагою там ставляться до Регламенту. Більше того, ми не один раз чули, що Регламент – це священна корова демократичних інституцій.

Тому хочу сказати, що зараз у цій сесійній залі немає 226 голосів для будь-якого голосування, що є порушенням Регламенту. Тому прошу вас провести рейтингове голосування, щоб ви побачили, що неможливо далі проводити голосування, бо в залі немає 226 народних депутатів. А це порушення, якого взагалі не може бути.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. З великою повагою також ставлюся до Регламенту, ми працюємо за ним. На вашу вимогу ставимо на голосування для підтвердження поправку 297. Колеги, комітет проголосував «за», тому просить підтримати поправку 297. Не сваріться. У нас ще стільки поправок попереду, нам треба любити один одного, розглядаючи їх. Голосуємо.

«За» – 57.

З любов'ю до автора оголошую поправку 301. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Власенка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, Ірино Володимирівно. Виключно з любов'ю, але ще раз підкреслю. Той підхід, який застосований щодо формування постійних колегій для розгляду справ господарськими судами, це повна консервація, суб'єктивізація у виборі судді, який розглядатиме ту чи іншу справу. Це абсолютно неприпустимо, не можна нічим сьогодні прикрити. Не можна це прикрити спеціалізацією чи якимись іншими речами, тому що до цього це не має жодного відношення. А відтак це питання повинно бути переголосовано в цій сесійній залі. Занадто великі корупціогенні ризики з'являються, коли судді самі визначають, хто із них слухатиме справу. А те, що пропонується, по суті, дає можливість самим суддям визначати, хто із них слухатиме ту чи іншу справу. І нам це пропонують замінити фіктивним механізмом, коли єдина система обиратиме лише головуючого, а не весь склад суду, який слухає справу.

Прошу підтримати поправку.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо за поправку 301.

«За» – 60.

Поправка 302. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Євтушка.

ЄВТУШОК С.М. Дякую, пані Ірино. Бачите, скільки вам люб'язностей наговорили, а було б краще, якби ви, дійсно, ще раз дотрималися Регламенту і зафіксували, що в залі немає 226 голосів і припинили цей безлад.

А моїми колегами Сергієм Власенком, Оленою Сотник, Русланом Сидоровичем чимало було присвячено роботи у вигляді поправок щодо появи так званої Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи. Саме в цій системі вони фіксували масу корупційних порушень щодо призначення суддів або колегії суддів.

Своєю поправкою я прошу частину дванадцяту статті 33 даного нормативно-правового акта виключити, адже ця Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система не застосовується для визначення судді (складу колегії суддів, якщо справа розглядається колегіально) для розгляду конкретної справи виключно у разі настання обставин, які об'єктивно унеможливили її функціонування та тривають понад п'ять робочих днів. Це ще одна лазівка або корупційна складова.

Прошу голосувати дану поправку.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, голосуємо поправку 302.

«За» – 62.

Наступні поправки 305 і 306. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Сидоровича.

СИДОРОВИЧ Р.М. Щодо поправок 305 і 306. Я прошу зараз трохи уваги. Насправді, це дуже важлива річ. У процесі підготовки цих кодексів чомусь забули визначити порядок розгляду справ за так званими виключними обставинами. Що таке виключні обставини? Це перегляд справи в тому разі, якщо або Європейський суд з прав людини визнає порушення в діях судів, або Конституційний Суд України приймає рішення про визнання неконституційним закону, на підставі якого виносилося рішення. У даному разі в кодексі забули вписати процедуру, відповідно до якої особа матиме право звернутися для перегляду судового рішення.

Тому я прошу зараз всіх об'єднатися і дати можливість нашим українським громадянам у разі виграшу їхньої справи у Європейському суді з прав людини або в Конституційному Суді України відновити своє порушене право.

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, голосуємо спочатку поправку 305, потім поправку 306. Прошу голосувати поправку 305.

«За» – 77.

Прошу голосувати поправку 306.

«За» – 71.

Далі поправки 309 та 310. Пані Альона Шкрум. Будь ласка.

ШКРУМ А.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Колеги, це важлива поправка, тому що регулює так звану процедуру примирення за участю судді, і процедуру, як розподілити, який суддя може долучатися до цієї процедури.

Ця поправка насправді написана не Альоною Шкрум, а спільнотою медіаторів, які знаються на процесі медіації або на процедурі примирення, які подавали поправки до цього кодексу й до інших. У ній ідеться про те, що не може кожен суддя бути ефективним у проведенні процедури примирення. Цього немає ніде у світі. Насправді така система має визначатися лише стосовно того судді, який є спеціалізованим це робити і вміє проводити процедуру примирення, пройшов як мінімум якесь навчання щодо цього, враховуючи його кількість спорів, завантаження і таке інше. Тому ця поправка та наступна важливі саме для проведення процедури примирення суддею, яка є в цьому кодексі, але врегульована дуже вже недосконало. Це буде проблемою для нас у майбутньому.

Прошу підтримати, колеги.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, голосуємо поправку 309.

«За» – 86.

Тепер голосуємо поправку 310.

Ви хочете щось сказати? Увімкніть, будь ласка, мікрофон пані Шкрум.

ШКРУМ А.І. Дякую, колеги. Ми пропонуємо таку велику кількість поправок на голосування для підтвердження, тому що зараз розглядаємо найбільший в історії українського парламенту законопроект. У першому читанні він містився на 794 сторінках, а зараз проект закону, який нам подала Адміністрація Президента України та пан Президент, величезний, він вносить зміни до восьми кодексів України, створює три нові кодекси та змінює ще 18 законів.

Замість того щоб розділити ці питання і обговорювати кожне окремо, ставити на голосування для підтвердження поправки окремо до кожного кодексу і потім окремо до Прикінцевих положень, ми

змушені все це розглянути на одному засіданні. Звісно, засідання Верховної Ради на це не вистачає. Нас поставили в такі рамки, коли ми разом з фракцією «Об'єднання «Самопоміч» та іншими колегами не можемо не ставити для підтвердження необхідні важливі речі, які хоч трохи виправляють цю ганебну ситуацію. Ми вимагатимемо продовження робочого дня, оскільки це найбільший законопроект в історії і має розглядатися поправка за поправкою так, як цього вимагає Регламент.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо поправку 310.

«За» – 73.

Поправка 311. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Юлії Володимирівни Тимошенко.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Я звертаюся зараз до країни. Ми розглядаємо найважливішу реформу в країні – реформу системи судочинства. Можу сказати, що та частина, яка вже зараз пройдена щодо підтвердження поправок, говорить про те, що це не реформа правосуддя, а створення із системи правосуддя маріонеточної, ручної системи для однієї людини в країні – Президента, тобто це тотальна узурпація влади.

У поправці 311 мова йде про те, що автоматизований розподіл справ між суддями – це великий запобіжник неправосудності та корумпованості суддів і судів. Сьогодні існує позиція в законодавстві, яка передбачає публікування всіх технічних звітів про автоматизований розподіл справ, які містять важливі відомості, коефіцієнти навантаження суддів і таке інше. Усе це прибирається. Поновіть це негайно.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Голосуємо поправку 311. Будь ласка.

«За» – 69.

Поправка 312. Юлія Володимирівна продовжує. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Я хочу саме продовжити, що вагомою складовою запобігання корупції і неправосудності судів є автоматизований розподіл. Якщо в поправці 311 вони практично анулювали

публічність щодо автоматизованого розподілу справ і даних про них, які містять важливі відомості, коефіцієнти навантаження суддів, інтервали та відносні показники навантаження і таке інше, то поправкою 312 практично засекречують протоколи автоматизованого розподілу справ як такі для громадського суспільства, для людей. Ми просимо в поправці 312 поновити це, тому що вони утаємничують всю статистику щодо автоматизованого розподілу справ між суддями.

Зараз я ставлю запитання Руслану Князевичу. Навіщо ви утаємничуєте всі дані про автоматизований розподіл? Навіть у судах Януковича це публікували. Навіщо ви ховаєте?

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Прошу голосувати поправку 312, шановні колеги.

«За» – 67.

Поправка 313. Будь ласка, Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Шановна Ірино Володимирівно, у мене також є запитання до голови профільного комітету. Я хотів би зрозуміти, що ви створили цим законопроектом? Ви спочатку сказали, що судді самі визначають склад колегій, тобто за фактом судді самі визначають, у якому складі вони слухатимуть справу. А тепер ви ще й пропонуєте не застосовувати Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи, якщо вона з якихось причин не працює п'ять днів, тобто взагалі в ручному режимі повний розподіл справ, якщо не буде світла в судовому приміщенні і не працюватиме ця система чи з якихось інших причин.

Це повний абсурд. Ви віддаєте знову можливість у ручному режимі розподіляти справи. Це те, проти чого ви, Руслане Петровичу, боролися в попередніх скликаннях Верховної Ради, вимагаючи повного автоматизованого розподілу всіх справ у всіх юрисдикціях: кримінальних, адміністративних, у тому числі і в господарських. А тепер ви робите повний відкат назад. Це навіть не Янукович. Тому що Янукович хотів гарно виглядати в очах європейської спільноти.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо поправку 313.

«За» – 66.

Наступна поправка 314. Увімкніть, будь ласка, мікрофон пана Одарченка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Шановні колеги, зараз руйнується система відкритого відбору суддів, закривається питання публічного авторозподілу. Шановні друзі, я хочу, щоб ви згадали, як засуджували Тимошенко, коли саме завдяки закритості цієї процедури у країні знайшовся один негідник – Кіреєв. Як засуджували Юрія Луценка, коли знайшовся другий – Вовк. Ці судді провели суди і засудили Юлію Тимошенко і Юрія Віталійовича до ув'язнення.

Хіба ви вважаєте, що кожен з вас при такому прийнятті закону не буде під небезпекою, якщо буде політично незгодний з владою, політично небезпечний, що йому не оберуть суддю, який завідомо винесе неправосудний вирок? Сьогодні депутати, по суті, приймають закон, за яким можуть самі відповідати не уже...

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати поправку 314.

«За» – 60.

Наступна поправка 316 народного депутата Власенка.

ВЛАСЕНКО С.В. Сьогодні багато говорилося про аналогії з режимом Януковича. Я згадую літо 2010 року, коли вносилися зміни до Закону України «Про судоустрій і статус суддів», запропоновані Януковичем. Була абсолютно така сама ситуація: сиділи декілька опозиційних депутатів, які намагалися виголосити свої поправки, але тоді також це нікого не цікавило, і ми отримали таку судову систему, як при Вікторі Федоровичу. На жаль, сьогодні нічого не змінилося, а стало ще гірше. Єдине, що Петро Олексійович трохи краще говорить англійською мовою, ніж Віктор Федорович, але він гідний син свого батька – президента Януковича, в уряді якого він працював міністром економіки.

Поправка 316 стосується створення Вищого суду з питань інтелектуальної власності. Ще раз зазначаю: це корупційна річ, яку проводить Олексій Філатов для своєї власної юридичної компанії, не більше того. Прошу підтримати поправку 316.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, голосуємо поправку 316.

«За» – 66.

Рухаємося далі. Щодо поправок 317 і 319. Будь ласка, Сидорівч.

СИДОРОВИЧ Р.М. Шановні колеги, прошу вашої уваги щодо одного важливого моменту. Коли ми приймали Закон України «Про судоустрій і статус суддів», визначали склад Верховного Суду і порядок розгляду ним справ. Згідно з цим законом у Верховному Суді справи розглядаються колегією і Великою Палатою. Але при розробці процесуальних кодексів з'явилося поняття палати і об'єднаної палати. Чим це небезпечно? Для чого існує об'єднана палата? Щоб справи приводилися до єдиного спільного знаменника, щоб була єдина правова позиція. Передача справ на розгляд до об'єднаної палати призведе до консервації різних правових підходів у різних судах: господарських, адміністративних, цивільних. В остаточному підсумку це буде зашкоджувати принципу верховенства права, такому принципу, як правова визначеність. Оскільки далі...

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати спочатку поправку 317, а потім поправку 319.

Будь ласка, поправка 317.

«За» – 61.

Ще залишилося рівно 4 тисячі поправок.

Голосуємо поправку 319. Потім ви Сергію. Я пам'ятаю, що є ваші поправки.

Поправка 319.

«За» – 56.

Поправка 318. Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую пані Ірино, за гарну пам'ять. Насправді, якщо вже концептуально приймається рішення, що у Верховному Суді України справи розглядаються палатами, то я не розумію, чому кворум для розгляду справи – половина складу палати. Якщо ви вже вирішуєте, що розглядає палата, то, напевно, не треба давати можливість суддям прогулювати і не виконувати своїх функцій.

Треба вводити жорсткіший кворум для розгляду справи. Я розумію, що чим менше суддів розглядають, тим легше контролювати ситуацію з Адміністрації Президента, але я пропоную кворум – дві третини, якщо вже справа слухається палатою.

Прошу підтримати поправку 318.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо, будь ласка, поправку 318.

«За» – 54.

Рухаємося далі. Поправки 320, 321, 324. Народний депутат Сидорович.

СИДОРОВИЧ Р.М. Поправка 324 стосується іншого. Поправки 320 і 321 розв'язують проблему з розглядом справ за виключними обставинами, тобто далі йдеться про ту саму проблему. Виключні справи, ще раз нагадую, це справи, які переглядаються за наслідками рішень або Європейського суду з прав людини, або Конституційного Суду. Саме тому треба у частині восьмій після слів «за нововиявленими» додати слова «та виключними» обставинами. Поправкою 321 пропонується ліквідувати дев'яту частину, яка встановлює абсолютно непрозорий і незрозумілий до кінця порядок розгляду справ і формування колегії на рівні Верховного Суду.

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, голосуємо поправку 319. Прошу швидше висвічувати результати голосування.

«За» – 60.

Поправка 320.

«За» – 63.

Поправка 321. Сидорович не наполягає. Дякую.

Поправка 322. Івченко, Євтушок не наполягають.

Поправка 324. Сидорович не наполягає.

Поправка 327. Івченко, Євтушок не наполягають.

Поправки 330 і 331. Івченко, Євтушок не наполягають.

Поправка 335. Будь ласка, Одарченко.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Шановні колеги, з прийняттям такого закону ми обмежуємо доступ людей до європейського судочинства. За позитивного рішення Європейського суду на користь людини після внесення таких змін вона не зможе в певних випадках його реалізувати.

У статті 37 містяться положення, які здатні заблокувати розгляд окремих справ. Уявіть собі, що певну справу в касаційній інстанції розглянула Велика Палата Верховного Суду, а кодекс містить випадки, коли такий розгляд можливий. Якщо в подальшому людина звернеться до Європейського суду і буде позитивне рішення, то отримує право на повторний розгляд справи. Але за кодексом здійснює перегляд цієї справи Велика Палата Верховного Суду, яка його буде розглядати. Статтею 37 забороняється суддям, які брали участь у касаційному розгляді, брати участь у перегляді за виключними обставинами, тобто всі члени Великої Палати будуть у відводі і...

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо, будь ласка, за поправку 335.

«За» – 51.

Рухаємося далі. Поправка 337. Будь ласка, Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, Ірино Володимирівно. Насправді ті самі слова, які ви щойно сказали, коментуючи мій виступ, мені говорив у 2010 році Перший віце-спікер Адам Мартинюк. Один в один ті самі слова. Тому в мене все більше й більше асоціацій з літом 2010 року, і з Законом Януковича «Про судоустрій і статус суддів».

Але повернемося до поправки 337, вона стосується питань, пов'язаних із самовідводом. Мало того, що учасників процесу та інших громадян позбавляють можливості гласного судочинства, мало того, що їх обмежують у правах, та ще й хочуть обмежити як і право самовідводу суддів, так і право відводу суддів, про що ми поговоримо в поправках нижче.

Поправка 337 стосується можливостей самовідводу, що повинно звучати в суді від судді негайно на будь-якій стадії процесу, якщо з'явилися обставини, передбачені законом. Тому я прошу підтримати поправку 337.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, голосуємо за поправку 337 народного депутата Власенка.

Ми йдемо за Регламентом. Я не зрозуміла вашої критики на адресу Першого віце-спікера.

«За» – 55.

Рухаємося далі. Поправка 338. Власенко, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, Ірино Володимирівно. Але я ще раз повертаюся до ситуації, пов'язаної з обмеженням прав громадян, інших учасників процесу, що пропонується цим проектом закону, якщо він, не дай Боже, буде прийнятий.

Ще раз підкреслюю, відводи, самовідводи – це така достатньо чутлива процедура, яка повинна застосовуватися на будь-якій стадії процесу лише одразу в момент після того, як стало зрозуміло, що з'явилися обставини, які дають сумнів у безпристрасності суду або безпристрасності судді. На жаль, учасників процесу обмежують низкою норм у можливості заявляти відводи, про що я скажу нижче, а також у можливості заявляти самовідводи суддями. Відтак прошу підтримати поправку 338.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо, будь ласка, за поправку 338.

«За» – 52.

Зараз буде поправка 340. Ні. Ви мене плутаєте спеціально.

Поправка 340. Будь ласка, Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, Ірино Володимирівно. Поправка 340 абсолютно принципова. Нам пропонують, що, виявляється, відвід повинен бути вмотивованим і заявленим (увага!) протягом 10 днів з дня отримання учасником справи ухвали про відкриття провадження у справі, але не пізніше початку підготовчого засідання, тобто це повний абсурд. Якщо під час судового розгляду представник сторони отримає докази упередженості судді, він не буде мати можливості заявити відвід, тому що це йому заборонено законом. Відвід може бути заявлено на будь-якій стадії судового процесу, тільки-но сторона дізналася про те, що суддя є упередженим або є інші підстави, які дають право на оголошення відводу.

Я ще раз підкреслюю, спочатку закрили суд від громадськості, потім позбавили можливості проводити відеофіксацію, тепер заборонили заявляти відводи. Далі у нас будуть інші питання, пов'язані з так званими зловживаннями правами і таке інше, тобто це повністю тоталітарне судочинство, нічого...

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо за вашу принципову поправку 340.
«За» – 72.

Поправка 342. Євтушок, прошу. Вибачте, Івченко.

ІВЧЕНКО В.Є., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, дана поправка також стосується питання відводу суддів. Ми її виписали саме в такій редакції: «Відвід повинен бути вмотивованим і може бути заявленим на підготовчому засіданні або на початку першого судового засідання, якщо справа розглядається в порядку спрощеного позовного провадження. Самовідвід може бути заявлений до відкриття провадження у справі, але не пізніше початку підготовчого засідання, або першого судового засідання, якщо справа розглядається в порядку наказного або спрощеного позовного провадження». Просимо її підтримати.

Чомусь комітет цю поправку відхилив. Я із задоволенням би подебатував щодо цієї поправки на засіданні комітету, але ми не були запрошені навіть на підкомітет щодо розгляду цих поправок. А наразі я хочу почути відповідь від голови комітету саме щодо моєї поправки про відвід суддів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Так. Голосуємо поправку 342. Я ж не можу силувати голову комітету. Ні, я – демократ.

«За» – 52.

Поправка 345 Власенка. Прошу.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, Ірино Володимирівно. Знову-таки безмовний голова комітету, який спілкується з депутатами з виключеним мікрофоном – це, дійсно, не демократія, Ірино Володимирівно.

Щодо поправки 345, то нам пропонують, що якщо відвід заявляється повторно з підстав, розглянутих раніше, суд, який розглядає справу, залишає таку заяву без розгляду.

Ви знаєте, суду достатньо просто написати, не аналізуючи підстав відводу, що за аналогічних підстав відвід вже розглядався, і тому суд не розглядає цього. Так робив суддя Кіреєв під час розгляду справи стосовно Тимошенко, так робили судді у справі Луценка.

Я розумію, що там кримінальне провадження, але яка різниця. Ми зараз говоримо про процедурні речі, які є загальні для всіх процесів. Заявляти відвід – це не зловживання правом, заявляти відвід можна на будь-якій стадії процесу. Це демократичні норми. А те, що відбувається зараз, це узурпація влади.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо, будь ласка, за поправку 345.

«За» – 55.

Поправка 346. Не наполягають.

Поправка 348. Одарченко, будь ласка.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Шановні колеги, автори законопроекту пропонують передбачити відповідальність за зловживання правом на відвід, але взагалі абсолютно не регламентують, що таке безпідставний відвід. Немає визначення такого терміна «безпідставний відвід».

Тобто якщо суд відмовить стороні у задоволенні заяви про відвід, вона є вже правопорушником. Сьогодні ви створюєте умови для того, щоб, мабуть, залякувати сторони в процесі розгляду судової справи, унеможливити їм реалізувати свої права.

Я прошу замінити визначення і зазначити, що зловживанням правом на відвід є подання відводу з тієї самої причини повторно, а також подання кількох послідовних відводів з різних підстав, якщо ніщо не заважало всі ці підстави викласти в єдиній заяві. Тоді ми дотримаємося балансу між правом на неупереджений суд і боротьбою із зловживанням, тобто затягуванням. Прошу підтримати мою поправку.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо, будь ласка, за поправку, яку комітет виключив. Такої норми не існує в природі. Голосуємо, будь ласка.

«За» – 50.

Рухаємося далі. Наступна поправка 349 Власенка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, Ірино Володимирівно. Я ще раз повернуся до концептуальних питань, пов'язаних з відводами і самовідводами. Я вважаю, що право відводу – це невід'ємне право учасника процесу, яке він може реалізовувати на будь-якій стадії судового процесу, щойно йому стане відомо про обставини, що свідчать про упередженість судді. На будь-якій стадії, не до початку провадження заявляти, не через 10 днів після отримання ухвали про відкриття, а в будь-який момент. Це перша позиція.

Друга позиція. Звичайно, абсолютно абсурдним є твердження про те, що заявлення про відвід є зловживанням правами. Це абсолютно безпідставне твердження. У нас прокуратура кожного разу використовує цю не зовсім коректну тезу, розказуючи, що захист зловживає правами, заявляючи про відвід. Це абсолютно неправильно.

Тому я вперше можу сказати, що комітет вчинив правильно, знявши цю норму під час підготовки до другого читання. Відтак прошу не голосувати поправки 349.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо, будь ласка, поправку 349.

Рухаємося далі. Поправка 351. Не наполягають.

Поправка 353. Не наполягають.

Поправка 354. Наполягають.

Я вже оголосила. Будете наполягати після поправки 354. Будь ласка, Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, Ірино Володимирівно. Ще раз можу з наполегливістю повторювати, тому що це принципове питання з точки зору будь-якого процесу. Це питання є загальним для всіх процесів, які існують – і для господарського, і для цивільного, і для кримінального, і для адміністративного. Тому що право на відвід забезпечує неупереджений розгляд справи. Як тільки сторона дізналася про те, що справу розглядає упереджений суддя, сторона має право заявити про відвід. А відтак суддя, отримавши таку заяву,

негайно повинен її розглянути. Не відклавши її на потім, не розглянувши її на якійсь окремій стадії, а це повинно відбуватися одразу після того, як така заява надійшла. Суддя, якому заявлено відвід, не повинен і не має права слухати і розглядати справу. Ця заява повинна розглядатися також негайно.

А відтак прошу підтримати поправку 354.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо, будь ласка, поправку 354.

«За» – 57.

Повертаємося на вимогу народного депутата Євтушка до поправки 353. Так?

ЄВТУШОК С.М. Дякую, пані Ірино. Абсолютно підтримую всі поправки, які стосуються порядку вирішення заявленого відводу та самовідводу. У будь-якому процесі, напевно, дуже часто ми бачимо клопотання, які заявляються тією чи іншою стороною або відводи суддів. І в даній поправці ми в 11 пунктах виписали повністю порядок, як потрібно це робити. Дуже сумно, що комітет відхилив нашу поправку. Питання про відвід секретаря судового засідання, експерта, спеціаліста – усе це виписано в поправці.

Прошу поставити на голосування дану поправку.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо, будь ласка, поправку 353.

«За» – 60.

Поправка 358. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Власенка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, Ірино Володимирівно. Поправка 358 саме стосується незатягування розгляду судового процесу. Комітет пропонує, що якщо питання про відвід судді не може вирішитися в суді, який розглядає справу, то треба передавати до суду аналогічної інстанції, який найбільш наближений. Але якщо ми говоримо про апеляційний господарський суд міста Києва, то треба на сьогодні передавати в апеляційний господарський суд міста Житомира, якщо я не помиляюся, або якийсь інший суд. Треба перевозити справу з одного суду до іншого, оце і є саме затягування справи.

Тому ми пропонуємо, щоб розглядав найближчий суд першої інстанції і щоб тут не було жодних проблем з точки зору перевезення

справ з одного міста до іншого і таке інше, щоб не було штучного затягування судового процесу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо, будь ласка, поправку 358.

«За» – 55.

Поправка 359. Левченко. Будь ласка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 223, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). У першій серії марлезонського балету перед обідом ми бачили, як позбавили права громадян знімати на відео судовий процес.

Ми бачили, як дали право суддям першої інстанції визначати, який закон є конституційний, який неконституційний. Бачили, як дали право суддям писати закони на колінах.

А тепер ми побачили, як забирають право громадян заявляти відводи суддям і продовження, власне кажучи, оцієї політики відкидання правосуддя від народу, щоб судами могли користуватися виключно 1 відсоток найбагатших людей у країні і наближених до них осіб.

Так само ми в другій серії побачили скасування автоматизованого розподілу справ між суддями, для того щоб зробити суддів ще більш корумпованими.

Моя поправка стосується того, щоб хоча б трохи прибрати негативні зміни в розподілі...

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо, будь ласка, за поправку 359 Левченка.

«За» – 53.

Рухаємося далі. Поправка 361. Будь ласка, Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую. Шановні колеги, ми, дійсно, вже бачили, що людей позбавили можливості фіксувати судовий процес, повністю закрили гласність судового процесу, обмежили учасників процесу в заявленні відводу. Але зараз нам ще більше пропонують,

щоб суд вирішував питання про відвід без повідомлення учасників процесу. Тобто взагалі відбувається повний абсурд.

Мало того, що позбавляють права заявляти відводи, так ще й кажуть, що розгляд цього питання буде без повідомлення сторін. Тобто ніхто не буде знати, коли розглядається питання відводу, хто розглядає і як розглядає. Мало того, що ви не будете мати права заявляти цього відводу, так ви ще й не будете мати права брати участі у справі про розгляд питання про відвід, що є повним абсурдом. Тобто суд буде залежним, упередженим, і ви не зможете жодним чином добитися того, щоб цей упереджений суддя припинив розгляд вашої справи. Ось що нам пропонує Порошенко в цій так званій судовій реформі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо, будь ласка, поправку 361.

«За» – 64.

Поправка 362. Одарченко.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Коли в цьому залі приймалася судова реформа, то було заявлено з цієї високої трибуни про те, що вона буде забезпечувати доступ людей до суду.

Шановні колеги, подивіться, що відбувається. Хіба це доступ до суду? Коли ми робимо все, щоб людина не могла знати нічого про розподіл суддів, ви закриваєте цю інформацію, забороняючи її публікувати.

Коли ви робите можливим розгляд справи по начебто малозначних справах, обсяг цієї малозначної справи визначає суддя в закритому режимі, без виклику сторін, тобто людина може вже отримати якийсь вирок, не розуміючи, про що йдеться. Коли ви запроваджуєте відсутність доступу журналістів, зйомок процесу суду, то це що, доступ людини до судової гілки влади? Ви формуєте упереджені суди для виконання політич...

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо, будь ласка, цю поправку.

«За» – 48.

Поправка 363. Будь ласка, Євтушок.

ЄВТУШОК С.М. Пані Ірино, я бачу, що вже трохи підійшли народні депутати. Усе-таки давайте проведемо рейтингове голосування. Можливо, уже з'явилося 226 депутатів?

А в поправці 363 пропонується статтю 41 доповнити частиною четвертою: «У разі задоволення заяви про відвід одному або декільком суддям палати Верховного Суду, яка розглядає справу, справа розглядається тією ж палатою Верховного Суду, якщо вона залишається правомочною відповідно до частин шостої і сьомої статті 34 цього Кодексу.

У разі якщо відвід судді призвів до відсутності правомочності палати Верховного Суду, здійснюється заміна відведеного судді або суддів, які визначаються у порядку, встановленому статтею 33 цього Кодексу».

Комітет відхилив дану поправку, тому я прошу поставити її на голосування.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, голосуємо поправку 363.

«За» – 57.

Будь ласка, поправка 371.

Я вже оголосила, ви не... Поправка 364, так? Вибачте, поправка 364. Власенко, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пані Ірино. Ви знаєте, коли формувався склад учасників процесу, у нас зникли представники і законні представники. Я розумію, що, можливо, цей проект ГПК писали люди, які не часто бували в судах з господарських справ. Звичайно, у нас є сторони процесу, стороною є юридична особа, але вона представлена через свого представника, а відтак права представника повинні бути визначені. І не завжди цей представник є штатним співробітником юридичної особи. Це, так як ви тут написали, можуть бути і адвокати, а відтак повинні бути окремі процесуальні права цих осіб виписані. Це чергова демонстрація того, що цей законопроект абсолютно неякісний, некоректний з точки зору його написання.

Прошу підтримати поправку 364.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо, будь ласка, поправку 364.

«За» – 53.

Поправка 371. Не наполягають колеги.

Поправка 372. Не наполягають.

Поправка 373. Власенко, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Шановні колеги, нам знову-таки пропонують електронний суд і відправку документів за якимись електронними адресами, яка буде здійснюватися судом. Причому це робиться безальтернативно, тому що навіть якщо сторона вимагатиме документи у паперовому вигляді, там попередні статті у нас говорять про те, що це неможливо, якщо справа розглядається в електронному провадженні.

Я пропоную додати хоча б якийсь мінімальний, такий страховальний механізм, щоб учасники процесу були зобов'язані надсилати електронною поштою підтвердження отримання документів, а відтак для суду це було б зобов'язуючим і підтверджуючим той факт, ту обставину, що сторона таки реально отримала той документ, який в електронному вигляді тій стороні було направлено. Бо інакше, це все перетворюється в профанацію. Відправили електронного листа на електронну якусь невідому адресу, радісно в матеріалах справи зазначили, що всі повідомлені, і рухаємося далі. Ось так це буде виглядати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо поправку 373.

«За» – 56.

Зараз у нас зміна доповідача. Ні.

Поправка 374. Юлія Володимирівна Тимошенко.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Ви пройшли тільки невелику частину цього законопроекту, який Президент назвав реформою судової системи, але вже абсолютно очевидно, що те, що пропонується, набагато гірше для людини, ніж те, що є сьогодні. Тут проти людини, яка звернулася до суду, вводяться просто драконівські засоби. Наприклад, вперше пропонується відповідальність за введення суду в оману для людини, яка прийшла до суду. Скажіть, будь ласка, суд визначатиме омана це чи неомана? Людина подала докази, вона хоче на них

спиратися. Це означає, що якщо суду щось не сподобається, то людина буде притягнута аж до кримінальної відповідальності.

Ми пропонуємо скасувати зараз цю норму, це поправка 374. Не можна людину карати за те, що вона пішла...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, голосуємо поправку 374.

«За» – 54.

Наступна поправка 375. Пані Тимошенко, будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Ще раз хочу підкреслити, що цим законопроектом вводиться ціла низка, у тому числі кримінальної відповідальності людини, яка пішла до суду з позовом. І поправка 375 про те, що кодекс передбачає, що особа повинна повідомляти суду лише правду. А скажіть, будь ласка, адвокат, який знає певні конфіденційні речі про особу, яка звернулася до суду, він що, мусить здавати таємницю клієнта, а якщо він її не здає, то давайте його притягувати до кримінальної відповідальності? Ви просто робите судову систему репресивною стосовно людини, коли вона буде боятися звернутися з позовом до суду. Такого немає навіть у цих законах, які сьогодні називають правосуддям Януковича. Я прошу виключити зі збірки кодексів усе, що передбачає відповідальність людини перед судом невідомо за що. І тому...

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо, будь ласка, поправку 374. Ой, поправку 375. Дуже дякую, Юліє Володимирівно. Це вже в мене трохи увага розсіюється. Я вже сконцентрувалася, ти не уявляєш як.

«За» – 51.

Поправка 376. Євтушок, будь ласка.

ЄВТУШОК С.М. Щойно лідер партії «Батьківщина» дуже чітко розкрила суть питання щодо введення суду в оману. Давайте ми уявимо, що люди, приходячи до суду, особливо ті, котрі ідуть вперше, і так налякані, можуть несвідомо помилитися, і за це... *(Шум у залі)*. Несвідомо помилитися, пане голово комітету!

Тому у своїй поправці я, розуміючи, що люди перебувають у стані стресу в судових застінках і можуть несвідомо помилятися, пропоную частину четверту цієї статті виключити: за введення суду

в оману щодо фактичних обставин справи винні особи несуть відповідальність, встановлену законом. Юлія Тимошенко тут дуже чітко розтлумачила дане положення.

ГОЛОВУЮЧА. Поправка 376. Голосуємо, будь ласка.

«За» – 56.

Поправка 377. Левченка просто не видно. Ви наполягаєте? Наполягаєте.

Будь ласка, увімкніть мікрофон Левченка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Так, наполягаю. Чекайте, а що ви сказали, пані Ірино, набридло вам щось?

ГОЛОВУЮЧА. Я сказала, що мені вас не було видно, бо перед вами стояв депутат, і я не знала, наполягаєте ви чи ні.

Будь ласка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Дякую. Я хотів би звернутися зараз до наших слухачів і телеглядачів тому, що, бачу, звертатися до народних депутатів у залі не багато є сенсу.

Я просто звертаю вашу увагу на те, шановні українці, щоб ви подивилися, будь ласка, хто як голосує за ці поправки, по-перше, і по-друге, – хто як голосуватиме за сам закон. Цей законопроект, який, на жаль, напевно, стане законом, є продовженням діяльності цієї Верховної Ради, як і попередніх скликань, щодо віддалення судів від українців, навіть цього корумпованого судочинства від переважної більшості населення, щодо неможливості отримання шансу на справедливе рішення в судах. Ми бачимо це через скасування відеофіксації, через підвищення судових зборів, ми бачимо це через скасування автоматизованого розподілу суддів. Усе робиться для того, щоб олігархічна клептократія і далі контролювала судову систему.

Подивіться, хто за цим...

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо за роз'яснення. Голосуємо поправку 377.

«За» – 44.

Поправка 379. Прошу увімкнути мікрофон Власенка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, Ірино Володимирівно. Ми знову впираємося в достатньо концептуальну проблему існування електронного суду і обов'язку учасника процесу. Якщо він один раз зареєструвався в єдиній системі, далі все отримуватиме в електронному вигляді і ніяк інакше, навіть якщо в юридичної особи щось змінилося, я маю на увазі, неможливо підтримувати електронну адресу, або щось сталося, усе одно необхідно буде отримувати документи в електронному вигляді. Вважаю, це неправильно. Поправка 379 скерована на те, що якщо особа або учасник процесу вимагає, то він повинен отримувати документи і в письмовому вигляді, не лише в електронному. Тому прошу підтримати поправку 379.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо, будь ласка, поправку 379.

«За» – 52.

Поправка 380. Будь ласка, Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую. Поправка 380 стосується концептуально цього самого питання. Я ще раз зазначу, дійсно, в особи є право на початку судового розгляду вибрати, чи це буде електронне, умовно кажучи, провадження чи письмове. Але якщо один раз з якихось обставин учасник процесу обрав електронне провадження, то він надалі не може його змінити, і в цьому є певна проблема. Це перше.

По-друге, на жаль, законопроект не містить жодних механізмів, які убезпечували б від фальсифікацій, у тому числі в електронному вигляді, не передбачає жодних підтверджень отримання, навіть, в електронному вигляді, листів. Моя поправка говорить про те, що такі механізми треба запроваджувати. Якщо впродовж трьох днів немає підтвердження в електронному вигляді, що документи отримані, треба документи такій особі направляти в паперовому вигляді, щоб зрозуміти чітко, що особа поінформована в належний спосіб, отримала копії в належний спосіб і що вона зможе нормально, якісно і професійно...

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо, будь ласка, за цю поправку, шановні колеги.

«За» – 55.

Наступні поправки 382 і 383. Сидорович, прошу.

СИДОРОВИЧ Р.М. Шановні колеги, цього тижня у вівторок ми прийняли у цій сесійній залі Закон «Про освіту». Я розумію, що, на жаль, мабуть, ще доведеться почекати, поки рівень освіти достатньо підвищиться і питання української мови достатньо імплементується. Але, може, ми починали б уже? У статті 43 текст викладений наступним чином: «Якщо документи подаються учасниками справи до суду або надсилаються іншим учасникам справи в електронній формі, такі документи скріплюються електронним цифровим підписом учасника справи (його представника)».

Друзі мої, документи можуть скріплюватися хіба що степлером, а якщо мова йде про підпис, то посвідчуються. Тому в абзацах першому та другому частини восьмої статті 43 слово «скріплюються» замінити словом «посвідчуються». Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо, будь ласка, поправку 382.

«За» – 65.

Поправка 383. Голосуємо.

«За» – 61.

Поправка 384. Увімкніть мікрофон Власенка, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Вкотре зазначаю, колеги, що нам пропонують. Якщо особа – учасник процесу, юридична чи фізична, принаймні фізична особа – підприємець обрали один раз з якихось невідомих причин електронну форму, то закон зобов'язує в подальшому подавати всі докази в електронній формі, і жодної можливості подати ці докази в письмовому вигляді або у вигляді речових доказів немає.

Це неправильно з точки зору зібрання доказів. Тому що суду важливо не отримати електронні докази, а встановити істину у справі. Якщо є речовий доказ, якщо є письмовий доказ, чому сторона за власною заявою не може його подати, навіть, якщо рік тому обрали електронну форму розгляду її справи? Це виглядає абсурдно, звужує можливість сторін подавати докази. Це штучно обмежує сторону в поданні доказів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо, будь ласка, поправку 384.

«За» – 61.

Шановні колеги, ми можемо відповідно до Регламенту продовжити роботу до повного розгляду цього питання. Нам залишилося лише 4 тисячі поправок. Для нашого потужного парламенту це взагалі... *(Шум у залі)*. Є потенціал розглянути. Маємо порадитися: ми продовжуємо роботу до повного розгляду? *(Шум у залі)*. Зараз ми дочекаємося нашого шановного спікера.

Поки я оголошу поправку 386 народного депутата Євтушка.

ЄВТУШОК С.М. У поправці я пропоную виключити статтю 44 «Неприпустимість зловживання процесуальними правами», в якій мова йде про те, що учасники судового процесу та їх представники повинні добросовісно користуватися процесуальними правами; зловживання процесуальними правами не допускається. Тобто тут випи-сано на розгляд суду і подання скарги на судові рішення, яке не під-лягає оскарженню, не є чинним або дія якого закінчилася (вичерпана), подання клопотання і таке інше. Я пропоную статтю 44 виключити. Прошу поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо, будь ласка.

«За» – 54.

Поправка 389 Власенка і Тимошенко.

Прошу, Юліє Володимирівно.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Хочу звернутися до суспільства, до громадян України. У цьому залі зараз українську систему правосуддя загортають в обгортки цукерок «Рошен», узурповують і позбавляють людей, які захочуть звернутися до суду, прав, причому фундаментальних прав.

Хочу сказати про те, що партії «Самопоміч», «Свобода» і «Батьківщина» зробили велику роботу для того, щоб почистити цей жахливий закон і повернути його на основи демократії і реального правосуддя в державі. Але за всі поправки голосують всього 50-60 депутатів. Це означає, що в парламенті взагалі немає волі проводити справжньої реформи правосуддя і що погоджуються з тим, щоб була влада в судах узурпована однією людиною – Президентом.

Я прошу поправку 389 поставити на голосування.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Поправка 389 ставиться на голосування.

«За» – 58.

Голова комітету не хоче категорично іти з трибуни і вимагає, щоб ми все-таки розглядали питання до повного розгляду і до прийняття рішення.

Поправка 391. Прошу ввімкнути мікрофон Юлії Тимошенко.

ТИМОШЕНКО Ю.В. А тепер я хочу сказати, чому насправді я це стверджую. Поправки 389 та 391, по суті, перетворюють людину, яка в суді бореться за право отримати справедливість і правосуддя, у злочинця. У поправці 389 йдеться про те, що якщо людина кілька разів подала відвід судді, то цей суддя, якому вона подає відвід, може визнати людину винною в тому, що вона завідомо безпідставно вимагає відвід, і вважати це зловживанням процесуальними правами.

У поправці 391 мова йде про те саме, якщо людина подала той позов, який не подобається судді, то визнати її злочинцем за те, що вона вчинила дії, які пов'язані з вчиненням... Перепрошую. Тобто позов необґрунтований. А необґрунтований позов – це також злочин.

Я прошу скасувати ці позиції статті.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо, будь ласка, за цю поправку.

Народний депутат Найєм наполягає, щоб ми також розглядали ще 4 тисячі поправок.

Будь ласка, поправка 391.

«За» – 52.

Продовжуємо роботу як мінімум ще на 15 хвилин, а потім, можливо, до повного розгляду питання (*Шум у залі*). Ні, на 15 хвилин ми продовжуємо роботу.

Поправка 395. Власенко, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Єдине зауваження. Для того щоб продовжити роботу на 15 хвилин, вам треба було про це заявити на ранковому пленарному засіданні, а не зараз.

Повертаючись до поправки 395, хочу зазначити, що оці мантри про зловживання процесуальними правами, які в нас здійснює весь час правоохоронна система і розказує, що захист чи хтось зловживає

правами, і це зловживання полягає в поданні якихось документів, які не дуже подобаються суду.

Ви знаєте, у моїй практиці було декілька випадків, коли суддя виносив ухвалу і внизу писав: «ухвала оскарженню не підлягає», але це повністю суперечило кодексу. Ми її оскаржували, апеляційний суд приймав до провадження і скасовував в подальшому як незаконну. А зараз це пропонується визнати зловживанням процесуальними правами. Тобто зловживання правами з боку суддів ніхто не розглядає, а зловживання умовне якимись нібито міфічними правами з боку учасників процесу в нас є об'єктом у тому числі відповідальності деколи кримінальної. Це пряма ознака тоталітарної держави.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Ми голосуємо за поправку 395, але я дозволю собі вам як знавцю Регламенту нагадати, що ми можемо продовжувати засідання на 15 хвилин під час будь-якого засідання. А продовжувати пленарне засідання на більше, за це треба було голосувати у першій половині дня.

Будь ласка, голосуємо за поправку 395.

«За» – 58.

Поправка 398. Будь ласка, Юліє Тимошенко чи пан Одарченко. Хто?

Одарченко, прошу.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Шановні колеги, у цій поправці мова йде про таке. Практикуючі юристи знають практику, коли одна і та сама позовна заява подається п'ять, шість разів, щоб обрати зручного суддю. Пропоную припинити таку практику. Якщо сторона виявить, що одна й та сама позовна заява подавалася кілька разів, то вона має право подавати клопотання про передачу справи судді, якому була розподілена перша з таких заяв. Усе дуже просто та ефективно. Такий механізм працює в багатьох країнах світу і легко поборює таку маніпуляцію.

Прошу підтримати мою поправку.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо, будь ласка, за цю поправку.

«За» – 51.

Поправка 399 Тимошенко і Власенка. Будь ласка, Юліє Володимирівно.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Поправкою 399 ми пропонуємо виключити частину четверту статті 44, у якій зазначається, що у випадку зловживання процесуальними правами учасником судового процесу суд застосовує до нього заходи, визначені цим кодексом, тобто знову репресивна машина запускається проти людини, яка пішла з позовом. Але водночас цим кодексом не визначено, що є зловживанням процесуальними правами, відсутній виключний перелік цих зловживань. Формула, зокрема, дає суду розширені можливості розправитися з тим позивачем, який буде суду неугодний. Що ви робите? Ви створюєте практично тиранію в судах проти людей, проти позивачів.

Тому я наполягаю поставити поправку 399 на голосування і скасувати частину четверту статті 44.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо за цю поправку.

«За» – 53.

Поправка 405. Не наполягає.

Поправка 406. Власенко, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую. Колеги, це черговий приклад обмеження прав сторін. Спочатку обмежили гласність судового процесу, потім обмежили можливість заявляти відводи, після сказали, що все, що ви робите в судовому засіданні, це зловживання правами і може дійти аж до кримінальної відповідальності.

А тепер нам ще кажуть, що не можна змінювати, збільшувати або зменшувати предмет позову. Ви знаєте, якщо в ході судового процесу я як позивач бачу, що недостатньо аргументів на весь обсяг моїх вимог, але є аргументи на частину, то я не маю права, виявляється, зменшити свої позовні вимоги. Я повинен, вибачте, як ідіот, навіть розуміючи, що заявлені вимоги трохи завищені (це я збагнув під час судового процесу), іти за цими, по суті, завищеними позовними вимогами. Це повний абсурд.

Збільшення або зменшення розміру позовних вимог повинно бути дозволено на будь-якій стадії судового процесу, щойно сторона зрозуміє, що її вимоги завищені або занижені.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо за поправку 406.

«За» – 58.

Поправка 407. Одарченко чи Юлія Володимирівна, хто? Вибачте. Дякую.

Поправка 411. Власенко, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, Ірино Володимирівно. Я ще раз зазначу, що звуження прав учасників процесу є абсолютно неприпустимим. На жаль, тренд цього законопроекту, основне завдання – максимально обмежити права учасників процесу, максимально обмежити гласність судового процесу, не забезпечити жодного механізму відновлення довіри до судової системи, створити механізм, яким судді будуть самі себе призначати на розгляд тих чи інших справ. Суддів будуть заміняти за власним бажанням, тобто буде домовленість у середині суду, хто кого буде заміняти. Тому все це спрямовано на єдине – на зменшення можливостей і прав учасників судового процесу.

На це саме і спрямовані вимоги, передбачені частиною п'ятою статті 47. Я прошу її викласти у редакції поправки 411 і підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Поправка 411. Будь ласка, голосуємо.

Колеги, у нас залишилося менше 4 тисяч поправок, ми сьогодні дуже добре працюємо.

«За» – 50.

Поправка 413, Власенко. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, Ірино Володимирівно. Чергове зменшення і обмеження прав учасників процесу. Завжди були треті особи, які рано чи пізно дізнавалися про те, що існує спір між двома іншими особами, але цей спір зачіпає їх права і обов'язки. І ці треті особи, тільки-но дізнавалися про те, що є такий спір, мали можливість і право вступити у такий судовий процес, подавши відповідну заяву. Нам

зараз кажуть: ні, вони не завжди можуть це зробити, вони можуть вступити у цю справу до закінчення підготовчого провадження або до початку першого судового засідання. Тобто повний абсурд і маразм. Особа може не знати, що слухається справа, яка зачіпає її права і обов'язки. Щойно вона про це дізнається, буде позбавлена права брати участь у цьому судовому розгляді як третя особа.

Це призведе до повного свавілля стосовно прав і обов'язків третіх осіб. А відтак це повністю неприпустимо. Це повний правовий хаос, з одного боку, повне правове свавілля, з другого – повна корупція...

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо, будь ласка, поправку 413.

«За» – 55.

Поправка 417. Юліє Володимирівно, поправка 417 Власенка, а наступна ваша. А, не наполягає. Власенко не наполягає на поправці вперше за цей день (*Оплески*).

Поправка 418 Юлії Тимошенко.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Продовжую пояснювати ситуацію, яка виникає із залученням третіх осіб у судовий процес. Хочу запитати зараз керівника комітету пана Князевича: що має робити суд, якщо вже під час дослідження доказів буде виявлено таку третю особу з абсолютно справедливими її правами щодо залучення її як третьої особи? Що має робити суд, якщо третя особа з'явиться і суд розгляне цю справу, а далі це є підставою для скасування цього судового рішення, якщо третю особу не залучать? Що ви робите? Ви просто судову систему завели в глухий кут.

Я прошу поправку 418 поставити на голосування. Тому що в принципі, не даючи права залучити третю особу, ви нівелюєте судовий процес як справедливий.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо, будь ласка, за поправку 418.

«За» – 60.

Поправка 421. Не наполягає. Євтушок наполягає, будь ласка.

ЄВТУШОК С.М. Я своєю поправкою намагався внести до частини першої статті 53 даного нормативно-правового акта зміни щодо

процесуального правонаступництва. У частині першій статті 53 слова «залучає до участі» доповнити словами «за заявою одного з учасників або за власною ініціативою». Прошу поставити дану поправку на голосування.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, ставлю на голосування поправку 421. Хто підтримує, прошу проголосувати.

«За» – 63.

Рішення не прийнято.

Ну що, шановні колеги, продовжимо роботу по поправках?

Наступна поправка 425 народного депутата Сидоровича. Не наполягає.

Поправка 426. Не наполягає.

Поправка 427. Не наполягає (*Шум у залі*).

Добре, увімкніть мікрофон Сидоровича. Він скаже, на якій наполягає.

СИДОРОВИЧ Р.М. У поправках 425, 426 і 427 мова йде про одні й ті самі речі. Якщо ми внесли зміни до Конституції, якщо ми в цій сесійній залі, проводячи реформу прокуратури, зійшлися на тому, що в прокуратурі повинно залишитися дві функції: представництво обвинувачення в суді і процесуальний нагляд, то скажіть мені, будь ласка, що прокуратура повинна робити у господарських судах? Кошмарити бізнес, забирати майно? Вона там абсолютно зайва, саме з цієї причини потрібно забрати участь прокуратури і виключити частини третю, четверту і абзац другий частини п'ятої у статті 54.

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, хто підтримує поправки Руслана Сидоровича, прошу проголосувати. Комітет їх відхилив. Голосуємо.

«За» – 73.

Рішення не прийнято.

Поправка 429. Не наполягає.
Поправка 430. Не наполягає.
Поправка 432. Не наполягає.
Поправка 438. Не наполягає.
Поправка 443. Не наполягає.
Поправка 447. Не наполягає.
Поправка 447. Власенко, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, Андрію Володимировичу.

Ми знову стикаємося з тими так званими малозначними справами. І нам у першому читанні пропонували законопроект, у якому в одній статті йдеться про те, що малозначні справи – це 20 розмірів прожиткового мінімуму, а в іншій статті, що це 100 розмірів прожиткового мінімуму. З одного боку, комітету вистачило здорового глузду цю частину скасувати, але залишилася у визначенні малозначних справ оця трохи така дивна конструкція, коли малозначними справами є справи незначної складності, визначені судом малозначними. Тобто все одно залишається дискреція для суду, і суд буде визначати, які справи малозначні, а які немалозначні, що є в принципі повним абсурдом. Але оскільки іншою поправкою ця поправка знята, я прошу не голосувати поправку 447.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рухаємося далі.

Поправка 449. Не наполягає.
Поправка 457. Не наполягає.
Поправка 461. Не наполягає.
Поправка 463. Не наполягає.
Поправка 464. Не наполягає.
Поправка 467. Не наполягає.
Поправка 468. Не наполягає.
Поправка 471. Не наполягає.
Поправка 475. Не наполягає.
Поправка 478? Наполягає.
Власенко, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Так, шановні колеги, знову-таки, тут питання пов'язане із способами фіксації судового процесу. Жодних проблем

немає в тому, що, крім проведення фіксації технічними засобами, необхідно за результатами судового засідання створювати письмові стенограми. Є мільйон програм, зокрема така програма є у Верховній Раді, яка стенограму потім роздруковує. Але це буде письмовий документ, який може використовуватися, зокрема як письмовий доказ в інших судових провадженнях. Тому прошу підтримати поправку 478, яка запроваджує механізм письмових стенограм.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 478. Хто підтримує, прошу проголосувати.

«За» – 57.

Рішення не прийнято.

Поправка 480. Наполягає. Будь ласка, Юліє Володимирівно.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Хотілося б просто зазначити, що крім того, що система правосуддя, якщо такий закон буде прийнятий, буде повністю узурпована Президентом та його оточенням, що вона буде корумпованою і репресивною проти людини, проти позивача, проти всіх учасників процесу та, крім того, ще й сіється хаос взагалі в те, хто за що відповідає, руйнується навіть той порядок, який є на сьогодні. Чинний кодекс передбачає, що за судові виклики і повідомлення несе відповідальність секретар суду. І якщо людина або юридична особа не повідомлена, то секретар за це буде відповідати. Зараз усе це знімається, робиться безликим, ніхто абсолютно не буде відповідати за те, що людина не повідомлена і що виклик не здійснений. Це означає, що розглядатимуться справи без участі якоїсь сторони, а це пряма корупція.

Я прошу поставити на голосування поправку 480.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 480. Хто підтримує, прошу голосувати.

«За» – 60.

Рішення не прийнято.

Колеги, на табло 18 година 15 хвилин. Ми не можемо на більше продовжити, хоча можемо кілька разів по 15 хвилин продовжувати.

Колеги, я до вас всіх звернуся зараз з повідомленням. Отже, ще раз наголошую, безпрецедентна кількість поправок. Таких масштабних законопроектів не було в історії українського парламенту. На це може піти і день, і два, і три. Ми маємо право відповідно до Регламенту продовжувати розгляд питання на наступних пленарних засіданнях. Тому ми продовжимо і завтра, і наступного вівторка розгляд поправок. Ми не можемо в жодне інше питання ввійти, поки не завершимо розгляд цього питання.

У мене є прохання, колеги, до всіх і до авторів поправок. Усі знають, який у нас порядок денний. Багато голів комітетів наголошують на невідкладності прийняття цілого ряду законів. Ми не можемо всю сесію розглядати один законопроект. Тому, шануючи право кожного депутата на поправку, я хочу звернутися, щоб була і повага до парламенту, і до важливості тих рішень, які стоять на порядку денному нашої сесії.

Тому прошу надалі наполягати лише на принципових поправках. Обговорити між собою. Не робити політичного шоу із законодавчої і законотворчої діяльності. Я дуже сподіваюся і розраховую на ваше розуміння. Колеги, ми будемо розглядати проект, поки не дійдемо завершення.

Я дякую всім за сьогоднішній важкий, насичений день. Вечірнє пленарне засідання Верховної Ради України оголошується закритим. Завтра о 10 годині я запрошую всіх до сесійного залу для продовження нашої роботи.

Дякую.